

ПАНТЕЛЕЙМОН (ПОМІГУЄВ Павло Трохимович) [рос. Пантелеймон (Помигуев Павел Трофимович)] (1803–1856), архімандрит РПЦ, випускник КДА – церк. педагог і адміністратор.

Нар. у с. Єртилі Бобровського пов. Воронежської губ. (нині – м. Ертиль Воронежської обл. РФ) у сім'ї диякона. Наприкінці навчання у Воронежській ДС (1821–27) обійняв посаду вчителя вищого відділення Воронежського ДУ (з 16.03.1827), де викладав лат. мову, географію та арифметику. У 1827–31 навчався у КДА, де прийняв чернечий постриг (10.08.1828) і був висвячений на ієродиякона (05.09.1828) та ієромонаха (10.10.1828). Закінчив академ. курс зі ступ. старшого кандидата, отримавши право на здобуття ступ. магістра за умови дворічної бездоганної служби та подання «рассуждения, достойного сей степени» (ухвалу Конференції КДА від 16.07.1831 затверджено Комісією духовних уч-щ 30.09.1831). Твір П. «О крестном знамении против раскольников» увійшов до збірника найкращих студентських праць вихованців V випуску (1827–31), виданих КДА в 1832. У ІР НБУВ зберігається рукопис одного із творів П., написаних під час академ. курсу («Рассуждение о том, в каком смысле должно разуметь заклинания, совершаемые при крещении», 16 с., не датований).

Влітку 1831 розпочав службу в Київ. єпархії: 02.07.1831 був призначений на посади доглядача Богуславських духовних уч-щ, вчителя катехізису, свящ. історії та грец. мови, настоятеля Богуславського Свято-Миколаївського чол. монастиря і присутнього у Богуславському духовному правлінні.

З 30.09.1831 переведений на посаду професора церк. історії і грец. мови Курської ДС, де у подальші роки виконував також низку ін. обов'язків – зокрема помічника інспектора і члена екон. правління (08.01–01.09.1832), бібліотекаря (з 01.03.1832), в. о. члена семінарського Правління (01.05–16.07.1832), в. о. інспектора (23.10–01.11.1832).

З 01.09.1832 входив до складу Курського попечительства про бідних духовного звання.

05.11.1832 призначений інспектором і професором Воронежської ДС, де викладав грец. (до 29.11.1833) та євр. мови, Св. Письмо у вищому відділенні (грудень 1832 – квітень 1834), філософію (з січня 1833), богослов. науки в 2-му богослов. класі (з листопада 1834). Тимчасово виконував обов'язки ректора (01.02–26.06.1833; 24.05–07.06.1834; 10.05–30.05.1835). Входив до складу Воронежського ком-ту «Императорского Человеколюбивого общества» (з 15.03.1835) та Воронежського попечительства про тюрми (з 22.06.1835).

03.06.1837 переведений до Полтав. ДС (тоді – у м. Переяславі). У червні 1838 призначений інспектором і професором церк. історії та євр. мови Херсон. ДС, що була відкрита в м. Одесі 01.10.1838. Одночасно був доглядачем Одеських духовних уч-щ. З 1839 викладав також історію Рос. Церкви. У 1840, залишаючись інспектором, був переведений на посаду професора богослов. наук. Того ж року піднесений до сану архімандрита. У січні та травні 1841 тимчасово виконував обов'язки ректора. За дорученням Св. Синоду (27.06.1839) та Конференції КДА (31.07.1839) восени 1839 розпочав підготовку навч. посібника із грец. граматики для духовних уч-щ, яку не завершив через надмірну завантаженість адм. обов'язками.

У жовтні 1841 переведений на посаду інспектора новоствореної Симбірської ДС (функціонувала з 02.09.1840). З 09.11.1846 – ректор Оренбурзької ДС (у м. Уфі) і настоятель Успенського Свято-Георгіївського чол. монастиря (на території Бирського пов. Уфимської губ., нині – Благовіщенського р-ну Республіки Башкортостан). У 1854 переведений до Мінської єпархії та призначений на посаду настоятеля Богоявленського Братського чол. монастиря у м. Пінську (нині – Берестейської обл. Республіки Білорусь; обитель не діє з рад. часів), де невдовзі помер і був похований.

Осн. тв.: О крестном знамении против раскольников // Опыты упражнений воспитанников Киевской духовной академии пятого учебного курса. – К., 1832. – Т. 2. – С. 147–196.

Арх.: ЦДІАУК. – Ф. 711. – Оп. 1. – Спр. 389, 465; 725; Оп. 2. – Спр. 3253.

Опубл. дж.: Акты и документы, относящиеся к истории Киевской Академии. – Отд. III (1796–1869 гг.). – Т. 5 (1823–1869 гг.) / с предисл., введ. и прим. проф. прот. Ф. И. Титова. – К., 1915. – С. 65, 69, 270, 271, 276, 387.

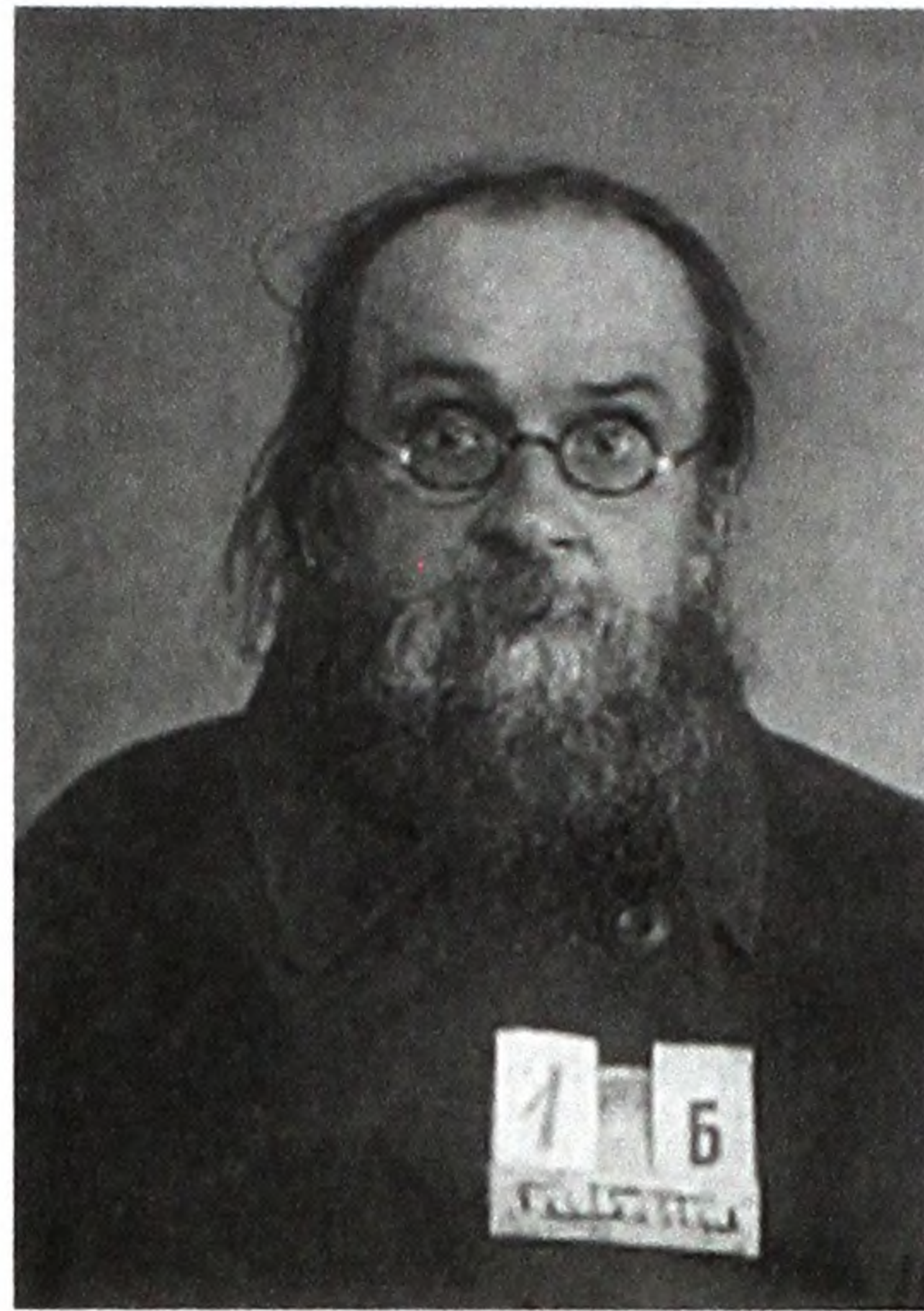
Літ.: Сосфенов И. П. Об учреждении в городе Уфе мужского монастыря // Оренбургские ГВ. – 1852. – 03.05; Николай [Трусовский], архим. Историко-статистическое описание Минской епархии. – СПб., 1864. – С. 149; Самбикин Д., свящ. Воспитанники Киевской духовной академии (1819–1869), поступившие из Воронежской духовной семинарии // Воронежские ЕВ. – 1869. – № 22. – С. 925; Списки иерархов и настоятелей монастырей Российской Церкви / сост. П. М. Строев. – СПб., 1877. – Стлб. 541, 981–982; Списки воспитанников, окончивших полный курс семинарских наук в Воронежской духовной семинарии за истекшее столетие (1780–1880) // Прибавление к Воронежским ЕВ. – 1882. – № 12. – С. 134; Николаев А. И. Инспекторы Воронежской духовной семинарии. Иеромонах Пантелеймон // Воронежские ЕВ. – 1886. – № 5. – Ч. неофиц. – С. 185–186; Никольский П. В. История Воронежской духовной семинарии. – Ч. 2. – Воронеж, 1899. – С. 59–60; Стрельбицкий И. Х., прот. Летопись Одесской духовной семинарии (1838–1885). К материалам для истории семинарии. – Ч. I. – О., 1913. – С. 3–4, 7–9, 16, 24–27.

М. Л. Ткачук

ПАРФЕНІЙ (БРЯНСЬКИХ Петро Арсенійович) [рос. Парфений (Брянских Петр Арсеньевич)] (03[15].10.1881–22.11.1937), **священномученик**, єпископ РПЦ, випускник КДА – церк. діяч.

Нар. у м. Іркутську (нині – обласний центр РФ) у сім'ї потомственого почесного громадянина, купця 2-ї гільдії. Навчався в Іркутській класичній гімназії (до 5-го класу), Іркутській ДС (1897–1903), КДА (1903–07), де здобув ступ. канд. богослов'я (ухвала Ради КДА від 14.06.1907). На підставі відгуку проф. В. П. Рибінського канд. твір П. «Изъяснение Книги пророка Захарии, гл. I–VI» було оцінено як задовільний.

Після закінчення КДА протягом двох семестрів вивчав біблеїстику в Берлінському ун-ті. Наказом обер-прокурора Св. Синоду від 06.01.1908 призначений викладачем ви-

Парфеній
(Брянських)

кривального богослов'я, історії старообрядництва і сектантства Красноярської ДС. 10.12.1909 переведений на посаду викладача Св. Письма Рязанської ДС. 05.09.1912 призначений викладачем уч-ща пастирства пам'яті о. Іоана Кронштадтського у м. Житомирі. У жовтні 1912 прийняв чернецтво, був висвячений на ієромонаха. З 05.09.1914 обіймав посаду помічника начальника уч-ща у сані архімандрита. Указом Св. Синоду від 28.12.1916 переведений на посаду помічника начальника пастирсько-місіонерської семінарії при Свято-Григорівському Бізюковому чол. монастирі Херсон. єпархії (нині – у с. Червоний Маяк Херсон. обл.).

У 1919–21 жив у архієрейському домі в м. Херсоні, виконуючи обов'язки секретаря єпископа Миколаївського, вікарія Одес. єпархії Прокопія (Титова). 16.05.1921 висвячений на єпископа Новомиргородського, вікарія Одес. єпархії. З 29.05.1921 – єпископ Ананьївський, вікарій і тимчасово керуючий Одес. єпархією. Зберігаючи відданість Патріаршії РПЦ, боровся з обновленством. У грудні 1921 був заарештований, у травні 1922 висланий із м. Ананьєва (нині – Одес. обл.). Оселився у с-щі Святошин під Києвом (нині – р-н Києва). Допомагав єпископу